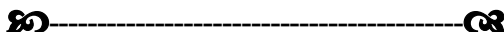

การนำหลักพุทธธรรมมาปลูกฝังให้กับต้นกล้าที่เป็นเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ*

IMPLANTING BUDDHADHAMMA IN SEEDLINGS, THE YOUTHS, THE NATIONAL
FUTURE

ณัฐกานต์ บุญแนบ

Nuttakarn Boonnab

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

Comptroller General's Department, Office of Finance

E-mail: nuttakarn_b@hotmail.com

บทคัดย่อ

ประเทศไทยจะต้องพัฒนาเยาวชนตั้งแต่ยังเป็นต้นกล้าที่เป็นอนาคตของชาติ ให้เป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เยาวชนซึ่งเป็น คนรุ่นใหม่ที่สนุกกับการเรียนรู้ สามารถรับรู้ได้เร็ว ระบบการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นการปลูกฝังให้ต้นกล้าซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ ไม่เพียงแต่ศึกษาในห้องเรียนเท่านั้น จะต้องเรียนรู้จากโลกภายนอก รวมทั้งประสบการณ์ชีวิตที่ได้สัมผัสกับตัวเอง หน่วยงานภาครัฐ จำเป็นจะต้องปลูกฝังหลักพุทธธรรมให้กับต้นกล้าซึ่งเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ต้องซึมซับในสิ่งดีงาม ความเป็นวัฒนธรรมของชาติ โดยการบรรจุหลักธรรมให้เป็นวิชาเรียนที่เป็นวิชาสร้างเสริมชีวิตอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และจัดให้มาร่วมกิจกรรมภายนอกที่วัดโดยการเรียนรู้ ถ่ายทอดจากพระสงฆ์มีการบำเพ็ญประโยชน์ให้กับวัดให้ได้ เรียนรู้ ได้ซึมซับ และได้ทำงานเป็นทีม โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น วันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา ให้มาร่วมกิจกรรม และให้ซึมซับหลักธรรมในเบื้องต้น คือ เบญจศีล หรือ ศีล 5 เว้นการฆ่าสัตว์ เว้นลักทรัพย์ เว้นประพฤติดีกในกาม เว้นพูดปด เว้นของมีนเมา เป็นต้น การได้ปลูกฝังสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ต้นกล้าที่เป็นเยาวชนได้เรียนรู้และรับรู้ และได้รับการปลูกฝังในสิ่งที่ดีงาม ที่เป็นสัญลักษณ์ของการเป็นคนดี

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; ต้นกล้า; เยาวชน

Abstract

Thailand has to develop the youths from the stage of seedlings, the national future to be the qualified adulthood. At present, technological advancement plays the important roles in our daily life. The youths, the seedlings, the new generation who enjoys learning can adapt themselves to the advancement fast. Educational system is also the important implanting system to implant the seedlings, the youths, the new generation, not only in classrooms but also from the outside world including life experiences of their own. The state agencies have to implant Buddhaddhamma into the seedlings, the youths who are the new generations. They are apt to absorb good things such as national cultures. The principles of Dhamma should be contained in the courses for the subject of life experiences seriously and tortuously. They should have participated in activities outside of the classrooms at monasteries so that they would learn and absorb the dissemination from the monks. There should be charitable activities for monasteries so that they would have the real time to learn, to absorb and to work as a team. The youths should be assigned to participate in meritorious activities on the Buddhist important days so that they would absorb the basic principles of Buddhism such as five precepts by abstaining from killing, stealing, sexual misconduct, lying and consuming intoxicated alcoholic beverages. Implanting all these good things in to the youths will help the seedlings learn, acknowledge and absorb only good things that are Thai National symbol and in turn, the seedlings, the youths will be national good citizens.

Keywords: Buddhaddhamma Principle; Seedlings; Youths

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญคือ การพัฒนาเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพและเป็นผู้นำที่จะพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศกำลังเผชิญกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในการเข้าสู่ การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตของชาติและสามารถมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์อาเซียน 2568 และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ

เด็กและเยาวชนเป็นพลังและความหวังของมวลมนุษยชาติ การเสริมสร้างศักยภาพของเด็ก และให้โอกาสในเรื่องการมีส่วนร่วมสร้าง พיתักษรักษาและพัฒนาสังคม โดยเริ่มต้นที่ กระบวนการมีส่วนร่วมในระดับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนส่งเสริม เด็กทุกคนเกิดมามีความพร้อมกับความอยากรู้อยากเห็น กระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาการ ที่ จะสร้างคุณลักษณะด้านต่างๆ ของเด็ก แรงบันดาลใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้วยตัวเด็กเอง แรงบันดาลใจอาจเกิดขึ้นทันทีทันใด เมื่อได้พบได้เห็นได้ยินสิ่งที่มีผลต่อความรู้สึก ภายใน เหมือนดวงไฟที่สว่างวาบขึ้นในความมืด แต่ที่สำคัญจากแสงสว่างนั้นได้ผลักดันให้เกิด การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ในสิ่งที่เกิดแรงบันดาลใจ จนเกิดความตั้งใจในการทำสิ่งนั้นให้เกิดขึ้น ในทางที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและคนอื่น

แรงบันดาลใจทำให้เด็กเกิดลักษณะหลายอย่างดังนี้

- ทำให้มีพลังทางกายทำในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้
- ทำให้สนุกกับการเรียนรู้
- เกิดจินตนาการหลุดพ้นจากการเรียนรู้เดิม
- มีการแสดงออกให้เห็นความต้องการลงมือกระทำ
- มีความหมกมุ่นลุ่มหลงกับสิ่งที่ทำ
- มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง

ผู้ใหญ่เป็นสิ่งแวดล้อมที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็ก หากเปิดโอกาสให้เด็กได้พบกับ สิ่งใหม่ และที่สำคัญ เมื่อสร้างแรงบันดาลใจต้องสนับสนุนให้แรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นได้ลงมือ ทำให้สำเร็จ จะช่วยรักษาให้เกิดแรงบันดาลใจทำสิ่งใหม่ที่ดียิ่งขึ้นที่ก่อประโยชน์ และที่สำคัญ เรียนรู้ที่ จะมุ่งมั่น กับการเรียนรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ อันเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวไปตลอดชีวิต (พรรณพิมล หล่อตระกูล, 2547)

เมื่อรัฐบาลปราบปรามขบวนการยาบ้าอย่างจริงจัง ทำให้ปัญหาของเด็กและเยาวชนเสพยาบ้า ลดน้อยลง แต่กลับพบปัญหาเด็กและเยาวชนติดสารระเหย มั่วสุมกินเหล้ามากขึ้น ปรากฏการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงสาเหตุที่ซับซ้อนของปัญหาทางสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อเด็กและ เยาวชนอย่างรุนแรง และจะแก้ปัญหานี้ได้ต้องใช้วิธีการที่หลากหลายร่วมกัน ไม่เช่นนั้นเมื่อ แก้ปัญหาหนึ่ง ก็จะมีอีก ปัญหาหนึ่งเกิดขึ้นเสมอ

ธรรมชาติของเด็กและเยาวชน คือ ความอยากรู้อยากเห็น อยากเรียนรู้ อยากทดลอง ถ้าเราต้องการให้เด็กมีพฤติกรรมแบบใด ก็ควรสร้างโอกาสของการเรียนรู้เรื่องดีๆ เช่นนั้นให้มาก แต่ทุกวันนี้เรามีพื้นที่ดีๆ แบบอย่างดีๆ สำหรับการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชน น้อยมาก ในขณะที่เดียวกันสังคมก็มีพื้นที่เลว ที่สร้างค่านิยมการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมให้กับ เด็ก และเยาวชนจำนวนมาก ดังนั้นสารพันปัญหาของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทะเลาะวิวาท เรื่องมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เรื่องติดยา เสพติด ฯลฯ จึงล้วนมีสาเหตุจากการเรียนรู้ อย่างไม่ดี ซึ่งเป็นปกติในสังคมที่แวดล้อมตัวเขาอยู่ เมื่ออยากจะทำเรื่องดีๆ เด็กไทยก็ไม่รู้จะทำ

อะไร เพราะเรา มีแบบอย่างดีๆ ให้เด็กได้เรียนรู้หน่อย รวมทั้งยังส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์น้อยเกินไป (เมธินี คุปพิทยานันท์, 2547)

การมีแบบอย่างดีๆ ให้เด็กได้เรียนรู้หน่อย ไม่ใช่เพราะไม่มีคนทำเรื่องดี ความจริงแล้ว มีเรื่องดีๆ เกิดขึ้นมากมายในสังคมไทยทั่วทุกภูมิภาค แต่เรายังส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องดีๆ เหล่านี้ ไม่เพียงพอ ทุกวันนี้สังคมไทยเชิดชูเฉพาะเด็กที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง เช่น เด็กที่ชนะเลิศในการแข่งขันต่างๆ แต่ยังทอดทิ้งเด็กส่วนใหญ่ซึ่งมีพลังและศักยภาพมหาศาล (เมธินี คุปพิทยานันท์, 2547)

เยาวชนไทยในปัจจุบัน

สภาพปัญหาของเยาวชนไทยในปัจจุบัน ถ้ามองถึงปัญหาของเยาวชนไทย จะต้องยอมรับเสียก่อนว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่เป็นคนดี เป็นพลเมืองดีของชาติ แต่ผู้ใหญ่คาดหวังจะให้เขาเป็นคนดียิ่งขึ้นไปอีก และมีเยาวชนอีกจำนวนหนึ่งมีปัญหา ซึ่งคำว่า จำนวนหนึ่งนี้ เมื่อเทียบกับเยาวชน ทั้งประเทศ เยาวชนที่มีปัญหาก็มีจำนวนเป็นล้านทีเดียว

จากลักษณะของเยาวชนไทยที่มีจำนวนมากเช่นนี้ หากจะทำความเข้าใจและให้ความสนใจเยาวชนก็ควรเข้าใจว่าเยาวชนแยกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ซึ่งแบ่งแยกตามลักษณะสังคมอยู่แล้ว คือ

1. กลุ่มเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา โรงเรียน เริ่มตั้งแต่นักเรียนชั้นมัธยมเรื่อยไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นคนดี ใฝ่ศึกษาหาความรู้ มีความรู้ สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัว และสนใจเรื่องราวทั้งที่อยู่ใกล้ตัว ไกลตัว รวมไปถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรมและความสนใจหลากหลาย

2. กลุ่มเยาวชนที่อยู่ในชุมชน ในหมู่บ้านหนึ่ง หรือชุมชนหนึ่ง จะมีเยาวชนอยู่จำนวนไม่น้อยทีเดียว เยาวชนเหล่านี้จะมีลักษณะที่หลากหลายปะปนกัน เยาวชนจำนวนหนึ่งออกไปทำงานนอกบ้านแล้วกลับมาตอนเย็น บางกลุ่มทำงานช่วยพ่อแม่อยู่บ้าน บางกลุ่มอยู่บ้านเฉยๆ บางกลุ่มก็เข้ามา อยู่ในชุมชนอย่างแอบแฝง ดังนั้นเยาวชนกลุ่มนี้จึงมีลักษณะหลากหลาย มีตั้งแต่เยาวชนผู้นำรวมกลุ่มทำกิจกรรมให้แก่สังคมอย่างเข้มแข็ง เป็นกำลังสำคัญของหมู่บ้านรองจากผู้ใหญ่รวมไปถึง พวกอยู่เฉยๆ กินเหล้าเมายา ลักเล็กขโมยน้อย รวมไปถึงติดยาเสพติด และเรื่องอื่นๆ ด้วย

3. กลุ่มเยาวชนที่อยู่ในสถานประกอบการ เยาวชนกลุ่มนี้มีตั้งแต่เด็กที่เพิ่งจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วก็เข้าไปรับจ้างขายแรงงาน แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเยาวชนวัยกำลังหนุ่มสาว อายุระหว่าง 18 ปี ไปจนถึง 25 ปี ซึ่งถือว่าเป็นเยาวชนเต็มตัว คนวัยหนุ่มสาวนี้ จะไปทำงานรวมตัวกันอยู่ตามเมืองใหญ่ หรือเมืองอุตสาหกรรม เช่น กรุงเทพฯ ระยอง อุดรธานี นครราชสีมา เป็นต้น เยาวชนดังกล่าว พื้นฐานความรู้ส่วนใหญ่จบแค่ ป. 6 ต้องจากบ้านที่คุ้นเคยกับชีวิตชนบท แบบชาวไร่ชาวนามาใช้ชีวิต แบบอุตสาหกรรม ต้องทำงานตรงตามเวลาเข้าทำงาน เวลาเลิกงาน ได้

ค่าจ้างที่ไม่มาก ทำงานหนัก ต้องทำงานนอกเวลาเพิ่มเพื่อให้ได้เงินมากขึ้น อาหารการกินจำกัด ที่อยู่คับแคบ เวลาพักผ่อนน้อย ว่างเพียงวันอาทิตย์วันเดียว จะรีบออกไปเที่ยวพักผ่อนตาม ศูนย์การค้าหรือสวนสาธารณะ มีปัญหา ทางจิตใจ ปัญหาทางเพศ จับคู่อยู่กับแบบผิวเมียเร็ว มี ลูกเกิดปัญหา เกิดการแตกแยก รวมถึงเรื่องปัญหายาเสพติด เป็นต้น

4. เยาวชนในวัด กลุ่มนี้มีทั้งสามเณร รวมไปถึงเด็กวัด และคนอาศัยวัดอยู่ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน บวชเณรเพื่อหนีความยากจนและเบื่อเรียนหนังสือ ส่วนใหญ่เป็น เยาวชน ผู้ใฝ่ดี แต่ขาดแคลนทุกอย่าง มีความเหงาว่าเหว่ทางใจ โดยเฉพาะเด็กวัด การขาดหรือ ความไม่เท่าเทียมคนอื่น ทำให้ขาดความมั่นใจ หรือมีฉะนั้นก็จะหันไปไปในทางที่ผิด

ปัญหาเยาวชนแยกได้เป็น 2 ลักษณะ

1. ปัญหาร่วม หมายถึง ปัญหาที่มีอยู่แล้ว สังคมสร้างปัญหา ผู้ใหญ่สร้างปัญหาเยาวชน อยู่ในสังคม ก็ได้รับปัญหานั้น ซึ่งจะโทษเยาวชนคงไม่ได้ ปัญหาร่วมที่สำคัญจะยกตัวอย่างให้เห็น ดังนี้

1.1 ปัญหาเรื่องบุหรี เหล้า การพนัน การกินเหล้า สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เป็น สิ่งที่ผู้ใหญ่สร้างขึ้นมา ทำขึ้นมา และผู้ใหญ่ก็ปฏิบัติกันอยู่แล้ว เยาวชนเห็นตัวอย่างก็กิน สูบและ เสพ เหมือนผู้ใหญ่

1.2 ปัญหาแหล่งบันเทิง ผับ บาร์ ดิสโก้เธค สถานอาบ อบ นวด ซ่อง สิ่งเหล่านี้ มีทั่วไปในสังคมไทย แม้บางอย่างกฎหมายกำหนดไว้ในทางปฏิบัติก็มีการปล่อยให้เยาวชนเข้า เสพ ได้อย่างเสรี

1.3 ปัญหาเรื่องภาพยนตร์โป๊ หนังสือโป๊ หรือเรื่องโป๊เปลือยร่างกาย เรื่องทาง เพศดังกล่าว เยาวชนเข้าถึงได้โดยไม่มีข้อจำกัด เช่นเดียวกับผู้ใหญ่

1.4 ปัญหายาเสพติด ยาบ้า ยาอี เฮโรอีน และอื่นๆ สิ่งเสพติดดังกล่าวมีอยู่แล้ว ในสังคมและผู้ใหญ่ก็เสพอยู่แล้ว เยาวชนก็ทำได้เช่นกัน

1.5 ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบ การโกงกิน คอร์ปชั่นของนักการเมือง พ่อค้า ข้าราชการ รวมไปถึงการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบสังคม สิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ทั่วไป เยาวชนย่อม ทำตามและสร้างปัญหาเช่นเดียวกับผู้ใหญ่

2. ปัญหาเฉพาะของเยาวชน ปัญหาเฉพาะดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ แก่เยาวชน อีกมาก ลักษณะของปัญหาเกิดจากลักษณะเฉพาะของความเป็นเยาวชนนั่นเอง ซึ่งกล่าวแต่เพียง ประเด็นสำคัญพอเป็นแนวพิจารณา ดังนี้

2.1 ปัญหาเฉพาะของเยาวชนอันเกิดจากความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ปัญหาอยากต่างๆ ที่กล่าวนี้เป็นต้นเหตุของปัญหาอื่นๆ เช่น อยากทดลองเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทดลองเป็นคู่นอนกัน ทดลองขับรถแข่งกัน ยังมีการอยากทดลองขับแข่งรถ ยังมีการอยากการ ทดลองอย่างอื่นอีกมาก ล้วนให้เกิดปัญหาตามมาทั้งสิ้น

2.2 ปัญหาตามเพื่อนหรือปัญหาติดกลุ่ม ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่ทำตามเพื่อนเป็นใหญ่ จึงเกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น เพื่อเข้าบาร์ก็เข้าด้วยกัน เพื่อนใส่กระโปรงสั้นก็ใส่ด้วย เพื่อนร้องเพลงฝรั่งก็ร้องด้วย เพื่อนกินไก่เค้นดกก็กินพิชซ่า ก็ทำตามด้วย ยิ่งไปกว่านั้นเพื่อนๆ ไม่เข้าวัดก็ไม่เข้าด้วย

2.3 ปัญหาความว่าเหว ความเหงา ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น เหงาเพราะขาดเพื่อนไม่ได้ มีอะไรไม่เท่าเพื่อน ทำให้ไม่พอใจในสถานะของตัวเอง เกลียดพ่อแม่พาลหนีออกจากบ้าน ไม่เข้ากลุ่มเพื่อน เหงาหรือว่าเหวเพราะไม่มั่นใจในตัวเอง ก็ออกแสวงหาความมั่นใจทั้งในทางที่ถูกและทาง ที่ผิด ใครห้ามก็ไม่ฟังทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกมากมาย

2.4 ปัญหาการขาดการอบรมกล่อมเกล่า ขาดความใกล้ชิดสนิทสนม ทั้งจากครอบครัว ทั้งจากสังคมแวดล้อม จากสังคม เช่น สนามกีฬาที่ออกกำลังกายไม่มี ที่พักผ่อนหย่อนใจไม่มี ที่จัดกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจไม่มี โดยเฉพาะเมืองใหญ่ๆ ไม่มีสิ่งเหล่านี้ ด้านครอบครัว เช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่เคยใกล้ชิดลูก ไม่เคยแนะนำกล่อมเกล่าหรือเป็นตัวอย่างที่ดี เหล่านี้ ล้วนเป็นพื้นฐานของการขาดความสัมพันธ์สืบเนื่องกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี แนวปฏิบัติต่อตนเองและสังคม การขาดทั้งสองเรื่องดังกล่าว ทำให้เยาวชน สร้างปัญหาให้ตัวเองและสังคม เพราะเยาวชนเป็นวันที่กำลังเฝ่หาแบบอย่างจากผู้ใหญ่และจากสังคม

จุดอ่อน จุดแข็ง ของเยาวชนไทยในยุคโลกาภิวัตน์

1. จุดแข็งของเยาวชนไทย

1.1 เป็นคนมีเหตุผล ความมีเหตุผลนี้จะทำให้พฤติกรรมกล้าถาม กล้าตอบ กล้าโต้เถียง ซึ่งผู้ใหญ่จะมองว่าหัวแข็ง ไม่มีสัมมาคารวะ แต่มีลักษณะมีเหตุผลนี้เป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมกับ โลกปัจจุบัน

1.2 เป็นตัวของตัวเอง ความเป็นตัวของตัวเอง คือ อยากทำอะไรก็ทำที่ตัวเองเห็นว่าดี ถูกต้อง เช่น การยืน การพูด การถกเถียง การแต่งตัว แม้แต่การเข้าไปในวัด คุยกับพระ หากผู้ใหญ่ ไม่เข้าใจความเป็นตัวของวัยรุ่นก็จะตำหนิหรือหาว่าไม่มีมารยาท ไม่มีสัมมาคารวะ

1.3 ความกล้า ความสนใจกว้างกว่า การก้าวทันวิทยาการใหม่ๆ วัยรุ่นเป็นคนวัยรุ่นใหม่ จะกล้ามากกว่าเดิม กล้าเรียน กล้าทำงาน กล้าเป็นนักร้อง กล้าเป็นนางแบบ รู้เรื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต รู้ความเคลื่อนไหว ความเป็นไปต่างๆ ของสังคมและโลก ทั้งที่ใกล้และไกลตัว

2. จุดอ่อนของเยาวชนไทย

2.1 ความอ่อนแอในเชิงวัฒนธรรมและวิถีแบบไทย อันเนื่องมาจากชีวิตครอบครัว ลักษณะสังคมไทยเปลี่ยนไปมาก พ่อแม่ไม่มีเวลาสั่งสอนอบรมลูกน้อยลง เยาวชนเข้าเรียนหนังสือ ในชีวิตอยู่ในโรงเรียนตั้งแต่เยาว์วัย โรงเรียนไม่สามารถอบรม กล่อมเกล่าเยาวชน

ในด้านวัฒนธรรม และวิถีชีวิตได้เท่าเทียมกับพ่อแม่และชุมชน หรือจะกล่าวง่ายๆ คือ วัด บ้าน โรงเรียน แยกส่วนกัน ไม่เป็นสังคมที่กลมกลืนกัน การหล่อหลอม อบรม สืบทอดวัฒนธรรม และวิถีชีวิตแบบไทยก็อ่อนด้อยไป ยิ่งเยาวชนที่อยู่ในวัยทำงานต้องจากครอบครัวไปอยู่ต่างถิ่น อยู่ในสังคมโรงเรียน ยิ่งเกิดการแตกแยก ทั้งทางด้านจิตใจและการดำเนินชีวิต ความอ่อนแอในทางวัฒนธรรม ทำให้ขาดจุดยืน ขาดความมั่นใจ ขาดการใคร่ครวญ และรับหรือไม่รับสิ่งต่างๆ ที่มากระทบได้ง่าย เกิดความสับสนในการดำเนินชีวิตแบบไทยที่เหมาะสมถึงสภาพปัจจุบัน เยาวชนจำนวนไม่น้อย เหน็ดเหนื่อย ฟุ้งเฟ้อ หนักไม่เอาเบาไม่สู้ หลงวัตถุ หลงเงินตรา ก่อปัญหาในตัวเอง และสังคม

2.2 ความว่าเหว่ เปล่าเปลี่ยว สับสนวุ่นวายทางสภาพครอบครัว สภาพสังคมที่สับสน สภาพการแข่งขัน สภาพชิงดี ชิงเด่น เอาเปรียบ ทำให้จิตใจของเยาวชนจำนวนไม่น้อยเกิด ความสับสนวุ่นวาย ยิ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่ติดเพื่อนพลอยทำให้ตัดสินใจอะไรขาดพลังได้ง่าย ยิ่งประเภทพ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกหรือครอบครัวมีปัญหา ครอบครัวแตกแยก หรือการออกไปทำงานต่างถิ่นยิ่งเสี่ยงต่อการตัดสินใจในทางที่ผิดก่อปัญหาต่อตัวเองและสังคม

นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกระทรวงศึกษา

1. นโยบายรัฐบาลหลักด้านการศึกษ ได้แก่

นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4.2 ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณ ของความเป็นคน

4.7 ทำนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุข และความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย และภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล

4.10 ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี

พฤติกรรมที่เป็นความรุนแรงของวัยรุ่น

พฤติกรรมที่เป็นความรุนแรงของวัยรุ่นที่แสดงออกต่อตนเองและสังคมนั้น มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่ผลักดันให้เกิดแรงขับเคลื่อนที่อยู่เหนือภาวะความถูกต้องทางศีลธรรม โดยเฉพาะปัจจัยภายในที่เป็นตัวตักต้อน ความอยากรู้ อยากมี อยากเป็น ที่ปราศจากปัญญาเป็นตัวควบคุม ส่วนปัจจัยภายนอก ที่เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น ถ้าจะกล่าวถึงโครงสร้างทางสังคม ก็เริ่มตั้งแต่เริ่มกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศที่มุ่งหวัง ความเจริญด้านเศรษฐกิจมากเกินไป ทำให้คนในสังคมแสวงความอยู่รอดทางกายภาพมากกว่า สภาวะทางจิตใจ ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดปัญหาเรื่องค่านิยม ยาเสพติด อาชญากรรมทางเพศ และการกระทำ ความรุนแรง ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดจากความเจริญทางด้านวัตถุ ทำให้มนุษย์แสวงหาความสุขทางกายจนนำมาสู่การขาดดุลความสุขทางจิตใจ (กรมวิชาการ, 2542)

เยาวชน คือ ช่วงอายุระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ (วิกิพีเดีย, 2562)

หลักพุทธธรรม หมายถึง หลักธรรม คำสอน ที่เชื่อกันว่า เป็นผลแห่งการค้นคว้า เป็นภูมิรู้ ภูมิปัญญา ของพระพุทธองค์ ที่ถูกถ่ายทอดสืบต่อมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2,550 ปีแล้ว และได้ชื่อว่า เป็นภูมิปัญญาโลก เป็นภูมิปัญญาของมนุษยชาติ เป็นมรดกโลก ที่หาค่ามิได้ (วิกิพีเดีย, 2562)

หลักพุทธธรรมที่สำคัญในการปลุกฝังให้กับเยาวชน

เบญจศีล คือ **ปัญจศีล** แปลว่า ศีล 5 เป็นศีลหรือข้อห้ามในลำดับเบื้องต้นตามพระโอวาทของพระโคตมพุทธเจ้า พระศาสดาพระองค์ปัจจุบันแห่งศาสนาพุทธ แต่ทั้งนี้เบญจศีลเป็นหลักการ ที่มีมานาน และเป็นที่ยึดสอนทั่วไปก่อนพระพุทธโคตมอุบัติแล้ว จัดเป็นศีลขั้นต่ำของพระโสดาบัน

เบญจศีล เป็นหลักธรรมประจำสังคมมนุษย์ ในพิธีกรรมทั้งปวงแห่งพุทธศาสนา ภิกษุจึงนิยมกล่าวเป็นภาษาบาลีมอขศีลที่ตนมีให้บุคคลร่วมรักษาด้วย เรียกว่า “ให้ศีล” และพุทธศาสนิกจกกล่าวรับปากว่าจะรักษาศีลหรือที่เรียกว่า “รับศีล” ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ภิกษุเท่านั้นที่ให้ศีลฆราวาสผู้รักษาศีลอยู่แล้วก็สามารถให้ศีลแก่บุคคลอื่นได้ด้วย

เบญจศีล หมายถึง ความประพฤติชอบทางกาย และวาจา การรักษากาย วาจาให้เรียบร้อย การรักษาปกติตามระเบียบวินัย ข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว การควบคุมตนให้ตั้งอยู่ใน ความไม่เบียดเบียนที่มีมาในพระไตรปิฎก ปรากฏในคัมภีร์ชั้นอุปทาน และพุทธวงศ์

เบญจศีล หรือ ศีล 5 มีดังนี้

1. ปาณาติปาตาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการฆ่าชีวิตสัตว์ทุกชนิด
2. อทินนาทานาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการลักทรัพย์ หรือ ทรัพย์ที่เจ้าของเขาให้
3. กาเมสุมิสนาจาราเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการประพฤติดิฉันในกาม การประพฤติดิฉันผิดเมียคนอื่น
4. มุสาวาทาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการพูดปด งัดเท็จ พูดจาโกหก พูดไม่อยู่กับร่องกับรอย
5. สุราเมรัยมัชชะมาพัตถานาเวรมณี หมายถึง การละเว้นจากการดื่มสุรา เมรัย และเครื่องดื่มมึนเมาทุกชนิด (ขุ. ขา 27/19)

สรุป

เด็กคือเยาวชนของชาติ จัดว่าเป็นต้นกล้าพร้อมที่จะเนาเปื้อย หรือเจริญเติบโต ที่จะเติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่เป็นคนดี คนเก่ง มือสะอาด เด็กที่เป็นเยาวชน จะเป็นช่วงที่หัวเลี้ยวหัวต่อ หากได้รับการฝึก การสอน การปลูกฝัง ในสิ่งที่ดีงาม เด็กก็จะได้รับสิ่งที่ดีงามติดตัวตลอดไป การที่จะเป็นเช่นนี้ได้ เด็ก หรือเยาวชน ต้องได้รับการอบรม บ่มนิสัย เลี้ยงดู ซึ่งการเลี้ยงดู ไม่เพียงแต่พ่อแม่ ครู เท่านั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ ผู้บริหารบ้านเมือง ผู้มีความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือ และสนับสนุน ในส่วนของงบประมาณ จัดทำโครงการ เพื่อให้เด็ก หรือเยาวชนได้รับการฝึก รวมทั้ง ได้ร่วมกิจกรรมนอกเหนือจากห้องเรียน คือ การปลูกฝังหลัก พุทธธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นตั้งแต่อนุบาล จนถึงระดับมหาวิทยาลัย การได้รับการปลูกฝังทุกวัน ทุกวัน การซึมซับ แต่สิ่งดีๆ ทำให้เด็กจิตใจดีตามไปด้วย ช่วยให้เกิด ห่วงไกลยาเสพติด รู้ถึงโทษของยาเสพติด ให้โทษ กับตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติอย่างไร ดังนั้นเด็ก หรือเยาวชน จำเป็นต้องให้ผู้ใหญ่คอยดูแล ประคองให้โต ด้วยหลักธรรม ในเบื้องต้น โดยการนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า คือ เบญจศีล หรือ ศีล 5 โดยผู้บริหารบ้านเมือง จะต้องบรรจุวิชาเรียน ศีลธรรมในโรงเรียน เป็นวิชาที่สร้างเสริมชีวิตอย่างต่อเนื่อง ไม่จำเป็น จะต้องเรียนในห้องเรียน เพราะเป็นการเรียนที่เบื่อหน่าย ให้มาเรียนที่วัด โดยให้พระสงฆ์เป็นผู้ ถ่ายทอด และเป็นผู้สอน มีการบำเพ็ญประโยชน์ ให้มองเห็นถึงการเสียสละเล็กๆ น้อย ๆ การทำงานเป็นทีม การรวมใจเป็นหนึ่งเดียว ก็จะเกิดความสามัคคีต่อกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ให้ศึกษาพุทธประวัติของศาสนาพุทธ มีที่มาที่ไปอย่างถึง ถึงจะหลักธรรม มาถ่ายทอดและสอนให้เด็กๆ และเยาวชน ทำให้เด็กได้ซึมซับ ร่วมกิจกรรม และพร้อมที่จะ เรียนรู้ จะไม่เกิดการเบื่อหน่าย ให้เด็กๆ แสดงออกตามความรู้สึกที่อยากทำ อยากรู้ อยากร่วม กิจกรรม เป็นการเรียนที่สบายๆ เสริมไปด้วยหลักธรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น การใช้หลักธรรมให้

เด็กออกความเห็นว่าการที่เราไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต การที่เราไม่ไปลักขโมย ลักทรัพย์ หรือของที่เจ้าของไม่ได้ให้ การอธิบาย ถึงผลเสียการที่ประพฤติดีกในกาม ที่ไม่ควรทำ การพูดจามตเท็จ พูดจาโกหก พูดจาไม่อยู่กับร่องกับรอย และ ให้ละเว้นการดื่มสุรา ที่ทำให้มีเมามา ให้เด็กหรือเยาวชนได้ทราบถึงผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนเอง ดังนั้นการปลูกฝังหลักธรรม ศีล 5 ในเบื้องต้น เพื่อให้เด็กซึมซับสิ่งดีๆ เด็กได้รู้ ได้เข้าใจ ได้รับการซึมซับ และได้รับการปลูกฝังในสิ่งดีที่งาม ไปเรื่อยๆ ต่อไปเด็กที่เป็นเยาวชน ที่เป็นต้นกล้า จะมีความเข้มแข็งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พรณพิมล หล่อตระกูล. (2547). *บันทึก สสส. นนทบุรี: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ* (สปรส.).
- เมธินี คุปพิทยานันท์. (2547). *บันทึกบอกอ. นนทบุรี: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ* (สปรส.).
- กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยในด้านทักษะการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.